

**MOTORLU ARAÇLARIN VE RÖMORKLARININ KÜTLE VE BOYUTLARI İLE İLGİLİ TİP ONAYI
YÖNETMELİĞİ (AB/1230/2012)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca, araçların yapım ve kullanım bakımından karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uyma zorunluluğunu yerine getirmek üzere, motorlu araçların ve römorklarının kütle ve boyutları ile ilgili AT tip onayı şartlarını ve bunların uygulanmasına ait usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 1/11/2012 tarihinden itibaren ilk defa tip onayı almış olan tam, tamamlanmış ve tamamlanmamış M, N ve O kategorisi araç tiplerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 29 uncu, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddelerine dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 12/12/2012 tarihli (EU) 1230/2012 sayılı Regülasyonuna paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) MARTOY'un ve 661/2009/AT Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinde yer verilen tanımlar bu Yönetmeliğin uygulanmasında da geçerli olup, söz konusu tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) AB: Avrupa Birliğini,

b) Aracın fiili kütlesi: Bir münferit araca takılan isteğe bağlı donanımın kütlesi ile yürür vaziyette kütlenin toplamını,

c) Araç tipi: MARTOY'un Ek II Kısım B'sinde tanımlanan bir dizi aracı,

ç) **(Değişik:RG-29/4/2014-28986)** Arka uzunluk: Araca çıkarılabilir özellikte olmayan bir bağlantı tertibatı takılı olduğunda, aracın en arka noktası bağlantı noktası olup, son arka dingilden geçen düşey düzlem ile aracın en arka noktası arasındaki yatay uzaklığı,

d) Arka salınım: Bir aracın bu Yönetmelik Ek 1 Kısım C, 6 nci maddesinde veya aynı Yönetmeliğin Kısım B, 7 nci maddesinde belirtilen koşullarda manevra yaparken en arka ucunun ulaştığı fiili uç nokta arasındaki uzaklığı,

e) 661/2009/AT: 25/1/2012 tarihli ve 28184 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçların ve Bunlar İçin Tasarlanan Römorklar, Sistemler, Aksamlar ve Ayrı Teknik Ünitelerin Genel Güvenliği İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliğini,

f) AT: Avrupa Topluluğunu,

g) Bağlantı kütlesi: Bağlantı tertibatının kendisi ile araca bağlantı tertibatının eklenmesi için gerekli parçaların kütlesini,

ğ) Bağlantı noktası: Bir çekme aracına takılan bağlantı tertibatı dahilinde çekilen araca takılan bağlantı tertibatının bağlantısının merkezini,

h) Bağlantı noktasında teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütle: Azami kütle miktarları;

1) Bir çekme aracında, bağlantı tertibatının ve çekme aracının yapısal özelliklerine dayanarak, bir çekme aracının bağlantı noktasında ('S' veya 'U' değeri) müsaade edilebilir azami statik düşey yüke karşılık gelen kütleyi,

2) Bir yarı römork, bir merkezi dingilli römork veya bir rijit tam römorkta, bağlantı tertibatının ve römorkun yapısal özelliklerine dayanarak, römork tarafından çekme aracına bağlantı noktasında aktarılacak olan müsaade edilebilir azami statik düşey yüke ('S' veya 'U' değeri) karşılık gelen kütleyi,

i) Bağlantı tertibatı: BM/AEK Regülasyonu 55'in 2.1 maddesi ilâ 2.6 maddesinde tanımlandığı şekilde aksam parçalarını ve BM/AEK Regülasyonu 102'nin 2.1.1 maddesinde tanımlandığı şekilde bir sabit bağlantı tertibatını içeren bir mekanik tertibatı,

i) Beşinci teker king pin eksenini ile arka dingil eksenini arasındaki mesafe: ISO 612:1978 standardının 6.19 maddesinde atıfta bulunulan açıklamanın göz önünde bulundurulması koşuluyla, aynı standardın 6.19.2 maddesinde atıfta bulunulan mesafeyi,

j) Bölünemez yük: Karayolunda taşınması amacıyla, gereksiz masraf veya tehlike riski taşımaksızın iki veya daha fazla yüke bölünemeyen ve aracın kütle veya boyutu nedeniyle, bir üye ülkede yürürlükteki müsaade edilebilir azami kütle ve boyutlar ile uyumlu olan kütle ve boyuta sahip bir araçla taşınamayan bir yükü,

k) Dingil: Aracın boylamasına merkez hattına dik olarak aynı düzlemde bulunan bir veya daha fazla segmentte güç tahrikli olarak veya serbest hareket eden iki ya da daha fazla tekerleğin hareketinin ortak eksenini,

l) Dingil grubu: 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 128 inci maddesinin birinci fıkrasında "mesafe:(d)" olarak atıfta bulunulan dingil mesafelerinin biriyle sınırlı olan bir dingil mesafesine sahip ve süspansiyonun spesifik tasarımı sebebiyle etkileşimde bulunan bir dizi dingili,

m) Dingil kaldırma tertibatı: Dingili zeminden kaldırmak ve zemine indirmek amacıyla kullanılmak üzere araca takılan mekanizmayı,

n) Dingil mesafesi: İki'den fazla dingilli araçlarda ISO 612:1978 standardının 6.4 maddesinde atıfta bulunulan ardışık iki dingil arasındaki mesafeyi; araca sadece iki dingilin takılı olduğu durumlarda veya bir yarı römork, bir tam römork veya bir rijit tam römorkta ISO 612:1978 standardının 6.4.2 maddesinde atıfta bulunulan dingil mesafesi için ise (o) bendinde tanımlanan dingil uzaklığını,

o) Dingil uzaklığı: Dingil uzaklığı mesafesi olarak;

1) ISO 612:1978 standardı 6.4.1 maddesinde atıfta bulunulan boyutu,

2) Tek dingilli bir merkez dingilli römork için, bağlantı tertibatının düşey eksenini ile dingilin merkezi arasındaki yatay mesafeyi,

3) Birden fazla dingilli bir merkez dingilli römork için, bağlantı tertibatının düşey eksenini ile ilk dingilin merkezi arasındaki yatay mesafeyi,

ö) Fazlalık yük kütlesi: Teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütle ile yolcuların kütlesi ve isteğe bağlı donanımın kütlesi ile artırılan yürür vaziyette kütle arasındaki farkı,

p) Genişlik: ISO 612:1978 standardı 6.2 maddesinde tanımlanan boyutu,

r) Havalı süspansiyon: Hava yaylanması nedeniyle olduğu yay etkisinin en az %75 olduğu süspansiyon sistemini,

s) İsteğe bağlı donanım: İmalatçının sorumluluğu altında bir araca takılan, standart donanıma dâhil olmayan ve müşteri tarafından sipariş edilebilen tüm özellikleri,

ş) İsteğe bağlı donanımın kütlesi: İmalatçının şartnamesi uyarınca standart donanıma ek olarak araca takılabilecek donanımın kütlesini,

t) İz: ISO 612:1978 standardının 6.5 maddesinde atıfta bulunulan mesafeyi,

u) Kaldırılabilir dingil veya geri çekilebilir dingil: Dingil kaldırma tertibatı ile normal konumundan kaldırılarak yeniden indirilebilen bir dingili,

ü) Katarın teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütlesi (MC): Yapısal özelliklerine ve tasarım performansına dayanılarak, bir motorlu araç ve bir veya daha fazla römork katarına tahsis edilen azami kütleyi veya bir çekici ünite ve bir yarı römork katarına tahsis edilen azami kütleyi,

v) Körüklü (mafsallı) araç: BM/AEK Regülasyonu 107, madde 2.1.3'te tanımlanan M2 veya M3 kategorisindeki bir aracı,

y) MARTOY: 28/6/2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliği (2007/46/AT)'ni,

z) Onay Kuruluşu: Tip onayından her yönüyle sorumlu olan, onay belgelerini düzenlemeye ve gerektiğinde geri çekmeye, diğer onay kuruluşlarının başvurabileceği bir makam olarak hareket etmeye, teknik servisleri görevlendirmeye ve imalatçıların imalat uygunluğuyla ilgili yükümlülüklerini yerine getirmesini temin etmeye yetkili olan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

aa) Otobüs sınıfı: BM/AEK Regülasyonu 107'nin 2.1.1 ve 2.1.2 maddelerinde tanımlanan bir dizi aracı,

bb) Ön uzunluk: İlk dingilden veya bir yarı römorkta king pin ekseninden geçen düşey düzlem ile aracın en ön noktası arasındaki yatay uzaklığı,

cc) Standart donanım: Konfigürasyon veya donanım düzeyinde daha detaylı şartnameye gerek olmaksızın takılan tüm özellikler dahil olmak üzere MARTOY'un Ek-IV ve Ek-XI'inde atıfta bulunulan düzenleyici işlemler kapsamında zorunlu olan tüm özelliklerle donatılmış olan bir aracın temel konfigürasyonunu,

çç) Sürücü kütlesi: Sürücünün koltuk referans noktasında bulunan 75 kg'daki anma kütlesini,

dd) Tek dingil: Bir dingil grubunun parçası olarak değerlendirilemeyen bir dingili,

ee) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami çekilebilir kütle (TM): Araç çekiciye bağılyken herhangi bir römork üzerindeki bir dingil veya bir dingil grubunun tekerlekleri vasıtasıyla zemine aktarılan toplam yüke karşılık gelen, bir çekme aracıyla çekilebilen bir veya daha fazla römorkun azami kütlesini,

ff) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütle (M): Aracın yapısal özellikleri ve tasarım performansı temelinde bir araca tahsis edilen azami kütlesini (bir römorkun veya bir yarı römorkun teknik açıdan müsaade edilebilir yüklü kütlesi ise çekici araca bağılyken çekiciye aktarılan statik kütleyi),

gg) Teknik açıdan müsaade edilebilir bir dingil grubu üzerine düşen azami kütle (μ): Dingil grubunun ve aracın yapısal özellikleri ve tasarım performanslarına dayanarak, dingil grubunun tekerlekleri vasıtasıyla zemine aktarılan müsaade edilebilir azami statik düşey yüke karşılık gelen kütleyi,

ğğ) Teknik açıdan müsaade edilebilir dingil üzerine düşen azami kütle (m): Dingilin ve aracın yapısal özellikleri ve tasarım performanslarına dayanarak, dingilin tekerlekleri vasıtasıyla zemine aktarılan müsaade edilebilir azami statik düşey yüke karşılık gelen kütleyi,

hh) Tip onayı: Araç veya ayrı teknik ünite tipinin bu Yönetmelikte belirtilen hükümlere uygunluğunu gösteren onaylama işlemini,

ıı) Tip onayı belgesi: Onay Kuruluşunun araç veya ayrı teknik ünite tipinin onaylandığını resmi olarak bildirdiği belgeyi,

ii) Uzunluk: Bu tanım iki ya da daha fazla bölümden oluşan körüklü (mafsallı) araçlar için de uygulanıp, ISO 612:1978 standardının 6.1.1, 6.1.2'de ve 6.1.3 maddelerinde tanımlanan boyutu,

jj) Yarı römork ön uzantı yarıçapı: King pin ekseninden yarı römorkun ön kısmındaki en dış noktaya olan yatay uzaklığı,

kk) Yolcuların kütlesi: Araç kategorisine göre, (varsa) mürettebata yönelik oturma yerleri ve ayakta yolcu sayısı dahil olup, sürücü dahil olmadan oturma yeri sayısı ile çarpılan anma kütlesini,

ll) Yükseklik: ISO 612:1978 standardının 6.3 maddesinde tanımlanan boyutu,

mm) Yükleme alanının uzunluğu: Aracın boylamasına düzleminde yatay olarak ölçülen, yük alanının en öndeki iç noktası ile en arkadaki iç noktası arasındaki uzaklığı,

nn) Yüklenebilir dingil: Dingil kaldırma tertibatı kullanılarak dingil kaldırılmaksızın üzerindeki yükün değiştirebildiği bir dingili,

oo) Yürür vaziyette kütle: Kütlesi ile ilgili olarak;

1) Motorlu bir araçta, sürücünün, yakıt ve sıvıların kütlesi dahil olmak üzere, kapasitelerinin en az %90'ı kadar dolu olan yakıt tankı/tankları, imalatçının şartnamesi uyarınca standart donanımı takılı olan ve takılı olduğu zaman karoserin, kabinin, bağlantı tertibatının ve yedek lastiğin/lastiklerin yanı sıra **(Değişik ibare:RG-29/4/2014-28986) avadanlıkların kütlesi** dahil aracın kütlesini,

2) Bir römorkta, yakıt ve sıvıların kütlesi dahil olmak üzere, imalatçının şartnamesi uyarınca standart donanımı takılı olan ve takılı olduğu zaman karoserin, ilave bağlantı tertibatının/tertibatlarının ve yedek lastiğin/lastiklerin yanı sıra **(Değişik ibare:RG-29/4/2014-28986) avadanlıkların kütlesi** dahil aracın kütlesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İmalatçının Yükümlülükleri

Genel yükümlülükler

MADDE 5 – (1) İmalatçı, aracın tamamlanmış olma halini dikkate almaksızın, bir araç tipinin her bir versiyonu için aşağıdaki kütleleri belirler.

- a) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütle,
- b) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü katar kütle,
- c) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami çekilebilir kütle,
- ç) Dingillerde teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütle veya dingil grubunda teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütle,
- d) Bağlantı noktasında/noktalarında, duruma göre araca takılan veya takılabilecek bağlantı tertibatlarının teknik özelliklerini göz önünde bulunduran teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütleleri.

(2) İmalatçı, birinci fıkrada atıfta bulunulan kütleleri belirlerken özellikle malzemelerin yıpranmasına bağlı olanlar olmak üzere, mekanik arıza riskini en aza indirmek ve karayolu altyapısının hasar görmesini engellemek üzere en iyi mühendislik uygulamalarını ve mevcut olan en iyi teknik bilgileri göz önünde bulundurur.

(3) İmalatçı, birinci fıkrada atıfta bulunulan kütleleri belirlerken aracın yapısına uygun azami hızı dikkate alır. Araca imalatçı tarafından bir hız sınırlama cihazı takıldığı durumlarda, aracın yapısına uygun azami hız, hız sınırlama cihazının izin verdiği fiili hız olmak zorundadır.

(4) İmalatçı, birinci fıkrada atıfta bulunulan kütleleri belirlerken, BM/AEK Regülasyonu 54 ve 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Motorlu Araçların ve Römorklarının Lastiklerinin Yerleştirilmesi ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (AB/458/2011) Ek-II’nin 5 inci maddesi kapsamında izin verildiği şekilde aracın yapısına uygun şekilde hıza göre ayarlanabilen lastik kapasitesine ilişkin olanlar hariç olmak üzere aracın kullanımına ilişkin herhangi bir sınırlamada bulunmaz.

(5) İmalatçı, şasi kabinli araçlar dahil olmak üzere, ek bir tamamlama aşaması gerektiren tamamlanmamış araçlarda, bu Yönetmeliğin şartlarının yerine getirilebilmesi için bir sonraki aşama imalatçılara tüm gerekli bilgileri tedarik eder. İmalatçı, birinci fıkra çerçevesinde toplam yüke karşılık gelen kütle, ağırlık merkezinin konumunu belirtir.

(6) Üst yapısı bulunmayan M₂, M₃, N₂ ve N₃ kategorisindeki tamamlanmamış araçlar, bir sonraki aşama imalatçılarının bu Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan Kısım C’nin 6 ve 7 nci maddeleri ile Kısım B’nin 7 ve 8 inci maddelerinin şartlarını yerine getirmesine izin verecek şekilde tasarlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AT Tip Onayı İşlemleri

AT tip onayına ilişkin idari hükümler

MADDE 6 – (1) İmalatçı veya imalatçının yetkili temsilcisi, bir araç tipinin kütleleri ve boyutları ile ilgili AT tip onayı için başvuruyu Onay Kuruluşuna yapar.

(2) Başvuru, Ek-V, Kısım A’da belirtilen bilgi dokümanı örneğine uygun olarak düzenlenir.

(3) İmalatçı, kütle dağılım hesapları için Onay Kuruluşuna, Ek-V’te yer verilen ilgili noktaların bir dizi değerince belirlendiği şekilde araç tipi içerisindeki her bir teknik konfigürasyon ile ilgili aşağıdaki kütlelerin belirlenmesi için gereken bilgileri temin eder. Bilgi, Onay Kuruluşu ile mutabakata varılarak tablo halinde veya başka uygun bir formatta sağlanır.

- a) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütle,
- b) Dingiller veya dingil grubunda teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütle,
- c) Teknik açıdan müsaade edilebilir azami çekilebilir kütle,
- ç) Bağlantı noktasında veya noktalarında teknik açıdan müsaade edilebilir azami kütle,
- d) Katarın teknik açıdan müsaade edilebilir azami yüklü kütle,

(4) İsteğe bağlı donanımın aracın kütlelerini ve boyutlarını önemli ölçüde etkilediği durumlarda, imalatçı, teknik servise, araca takılabilecek isteğe bağlı donanımın dingillerine ilişkin olarak dingillerin yeri, kütlesi ve ağırlık merkezinin geometrik konumu bilgilerini temin eder.

(5) Dördüncü fıkranın bir istisnası olarak, isteğe bağlı donanımın aracın farklı alanlarında bulunan birden fazla parçadan oluştuğu durumlarda, imalatçı teknik servise sadece dingiller üzerindeki isteğe bağlı donanımın kütesinin dağılımı bilgisini temin edebilir.

(6) Dingil gruplarında imalatçı, gruba uygulanan toplam kütenin dingilleri arasındaki yük dağılımını belirtir. Gerekli olduğu durumlarda, imalatçı dağılım formülünü belirtir veya ilgili dağılım grafiklerini oluşturur.

(7) Onay Kuruluşu veya teknik servis gerekli gördüğü durumlarda, teftiş amacıyla imalatçının onaylanacak araç tipini temsil eden bir aracı hazır bulundurmasını talep edebilir.

(8) Araç imalatçısı, Tip Onayı Kuruluşuna herhangi bir süspansiyonun havalı süspansiyona denkliğinin tanınması için başvuruda bulunabilir. Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin Ek III'ün şartlarının karşılandığı durumlarda bir süspansiyonun havalı süspansiyona denkliğini tanır. Teknik servis denkliği tanıdığı durumlarda bir deney raporu hazırlar. Onay Kuruluşu, deney raporunu ve süspansiyonun bir teknik açıklamasını AT tip onayı belgesine ekler.

(9) Bu Yönetmeliğin Ek-I ilâ Ek-IV'ünde yer alan ilgili şartlar karşılanıyorsa, Onay Kuruluşu MARTOY'un Ek-VII'sinde belirtilen numaralama sistemine uygun olarak bir tip onayı verir. Aynı numara başka bir araç tipine tahsis edilemez.

(10) Dokuzuncu fıkra çerçevesinde, Onay Kuruluşu Ek-V Kısım B'de belirtilen örneğe uygun şekilde bir AT tip onayı belgesi verir.

(11) Ek-İ ilave 2'de atıfta bulunulan müsaade edilebilir sapmalar, MARTOY'un 12 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tescil/kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütleler

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde tip onayı verilen araçların tescilli ve hizmete başlaması açısından araç tipi dahilinde, her bir varyant ve versiyon için Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 128 inci maddesi kapsamında ulusal trafik veya uluslararası trafik için müsaade edilen aşağıdaki kütlelerin tamamı belirlenir. Onay Kuruluşu, bu fıkrafta atıfta bulunulan tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütlelerin tespitine ilişkin prosedürü belirler. İlaveten Onay Kuruluşu, bu kütlelerin belirlenmesiyle görevlendirilecek yetkili kuruluşu tespit eder ve bu yetkili kuruluşa temin edilmesi gereken bilgileri belirler.

- a) Tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami yüklü kütle,
- b) Dingil veya dingillerde tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütle,
- c) Dingil grubunda tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütle,
- ç) Tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami çekilebilir kütle,
- d) Tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami yüklü katar kütesi.

(2) Birinci fıkrada atıfta bulunulan prosedüre uygun şekilde tespit edilen tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütleler, 3 üncü maddenin birinci fıkrasında atıfta bulunulan azami kütleleri aşamaz.

(3) Yetkili kuruluş, aracın sistemlerinin, özellikle fren ve direksiyon sisteminin düzgün çalışmasını sağlamak için dingillerde veya dingil grubundaki kütle dağılımını imalatçıya danışır.

(4) Onay Kuruluşu, tescil ve kullanım sırasındaki müsaade edilebilir azami kütleleri belirlerken, MARTOY'un Ek-IV ve Ek-XI'inde belirtilen düzenleyici işlemlerin şartlarının karşılanmasına devam edilmesini sağlar.

(5) Bu Yönetmelik hariç olmak üzere, MARTOY'un Ek-IV ve Ek-XI'de belirtilen düzenleyici işlemlerin herhangi birine ilişkin şartların artık karşılanmadığının tespit edilmesi halinde, yeni deneylerin gerçekleştirilmesi talep edilebilir veya duruma göre ilgili düzenleyici işlem çerçevesinde, ilk tip onayını vermiş olan tip onayı kuruluşu tarafından yeni bir tip onayı verilebilir veya kapsam genişletme yapılabilir.

Sapmalar

MADDE 8 – (1) Azami boyutları aşan araçlara veya araç kombinasyonlarına, bu araçlar veya araç kombinasyonlarının bölünemez yükleri taşıdığı ya da taşımalarının düşünüldüğü yerlerde Yetkili

Kuruluşlarca ayırım yapılmaksızın verilen özel izinlere veya bu Kuruluşlarla duruma göre anlaşmaya varılan ayırmacı olmayan benzer düzenlemelere dayanarak trafiğe çıkışına izin verilebilir. Bu izine uygun olarak, boyutları bu Yönetmeliğin şartlarını aşan, bölünemez yüklerin taşınmasına yönelik araçlara AT tip onayı verilebilir. Böyle bir durumda, tip onayı belgesinde ve uygunluk belgesinde aracın sadece bölünemez yüklerin taşınmasına yönelik olduğu açıkça belirtilir.

(2) Onay Kuruluşları, MARTOY'un 23 üncü ve 24 üncü maddeleri kapsamında, boyutları bu Yönetmeliğin Ek-I Kısım B, C ve D 1.1 maddelerinde belirtilen müsaade edilebilir azami boyutları aşan araçlara onay verebilir. MARTOY'un 23 üncü maddesi kapsamındaki tip onayları, aynı Yönetmeliğin Ek-XII'sinde yer alan Kısım A'nın 3 üncü maddesinde belirtilen nicel sınırlara tabi olması gerekir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 661/2009/AT Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında atıfta bulunulan 1/11/2012 tarihinden önce tip onayı verilen araçların satışına ve hizmete girişine izin verilir ve 18/4/2003 tarihli ve 25083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçların ve Römorklarının Bazı Sınıflarının Kütle ve Boyutları İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (97/27/AT) ve 29/5/2002 tarihli ve 24769 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan M1 Sınıfı Motorlu Araçların Kütleleri ve Boyutları İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (92/21/AT) koşulları uyarınca verilmiş onayların kapsam genişletmeleri devam eder.

(2) Birinci fıkranın istisnası olarak, Motorlu Araçların ve Römorklarının Bazı Sınıflarının Kütle ve Boyutları İle İlgili Tip Onayı Yönetmeliği 97/27/AT'nin 9 uncu maddesinin (e) bendi uyarınca verilmiş AT tip onayları, 661/2009/AT Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında atıfta bulunulan 1/11/2014 tarihinde geçerliliğini yitirir. Ancak, Onay Kuruluşları MARTOY'un 27 nci maddesi uyarınca imalatçının talepte bulunduğu durumlarda AT tip onayı artık geçerli olmayan seri sonu araçları tescil edebilir ve bunların satışına veya hizmete girmesine izin verilebilir.

(3) **(Değişik:RG-29/4/2014-28986)** Birinci fıkranın istisnası olarak, Motorlu Araçların ve Römorklarının Bazı Sınıflarının Kütle ve Boyutları ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliğinin (97/27/AT) geçici 2 nci maddesinde belirtilen otomatik olmayan dingil kaldırma tertibatına haiz araçlar için verilmiş ulusal tip onayları 1/1/2016 tarihinden itibaren geçersiz hale gelir. Ancak, MARTOY'un 27 nci maddesi uyarınca imalatçının talepte bulunduğu durumlarda tip onayı artık geçerli olmayan seri sonu araçları tescil edilebilir ve bunların satışına veya hizmete girmesine izin verilebilir.

(4) Birinci fıkrada yer alan hükümler ile tip onayı 1/11/2012 tarihinden itibaren verilmiş olan yeni araç tipleri için bu Yönetmelikte belirtilen hükümler 1/11/2012 tarihinden 1/11/2013 tarihine kadar ihtiyari olarak uygulanabilir.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik 1/11/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

[Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız](#)

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
12/10/2013	28793
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1. 29/4/2014	28986
2.	
3.	